

Karolis LAURINAVIČIUS
Vytauto Didžiojo universitetas

Lietuvos Šiaulių Sąjungos finansavimas Ukrainos Kariniai Organizacijai 1922-1928 metais

Po 1922 metų Lietuvos Šaulių Sąjungos ir Ukrainos Karinės Organizacijos susitarimo. Kaune apsigyveno net keletas ukrainiečių paramilitarinės organizacijos atstovų, kurie iš Lietuvos Šaulių Sąjungos biudžeto gaudavo atlyginimus ir avansus. Taip pat buvo padengiamos ukrainiečių sukarintos organizacijos narių kelionės išlaidos bei buvo finansiškai remiama Ukrainos Karinės Organizacijos veikla, kuri daugiausiai siejosi su žvalgyba. Šaulių sąjungos skirtas finansavimas ukrainiečių sukarintai organizacijai leidžia kalbėti apie tamprius lietuvių ir ukrainiečių paramilitarinių organizacijų ryšius XX a. 3-ajame dešimtmetyje.

Raktažodžiai: *Lietuvos Šaulių Sąjunga, Ukrainos Karinė Organizacija, finansavimas, Lietuva, Ukraina.*

Леся КОЦУР
Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Солідаризація національно-демократичних сил України й Литви у відповідь на реакційну політику СРСР 1990-1991 рр.

Схарактеризований процес солідаризації національно-демократичних сил України й Литовської Республіки у відповідь на реакційну політику СРСР у 1990–1991 рр. Насамперед показана підтримка відновлення незалежності Литви з боку українських демократичних сил починаючи від 11 березня 1990 р. й до осені 1991 р. В цьому контексті особлива увага приділена подіям, пов'язаним з економічною блокадою Литви з боку СРСР у квітні-червні 1990 р. та спробам радянського керівництва силовим шляхом відновити контроль над Литвою у січні 1991 р. Звернута увага на форми й способи підтримки, такі як листи підтримки з нагоди відновлення незалежності Литви, проведення мітингів та з'їздів, публікації у пресі, а також візити парламентських делегацій до Верховної Ради Литовської Республіки у січні 1991 р., коли радянські силовики спричинили загибель литовських мирних жителів. Одночасно показані акти підтримки суверенізаційних процесів в Україні з боку литовських національно-демократичних сил. Насамперед вони мали місце під час проведення перших демократичних парламентських виборів в Україні у березні 1990 р. та у період арешту українського дисидента та народного депутата Степана Хмари 17 листопада 1990 р., коли той намагався не допустити військового параду у Києві. Тоді литовські національно-демократичні сили, які вже мали перевагу в парламенті надсилали вітальні листівки демократично обраному українському парламенту; приймали заяви, які засуджували політичні переслідування. Насамкінець продемонстрований офіційний процес взаємного визнання державної незалежності у серпні 1991 р. та показана важливість таких перехресних зав'язків між двома історично поєднаними народами у процесі боротьби за власну державність та незалежність.

Ключові слова: *Україна, Литва, незалежність, солідарність, національно-демократичні сили.*